

Dnr SBN01/0033.214

Laga kraft 2004-01-12

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för del av
MÖRTSAL 2:13 (Rastplats Mörtsal)
Härnösands kommun

PLANBESKRIVNING

Samrådshandlingarna består av:

Plankarta med bestämmelser och illustration
Planbeskrivning
Genomförandebeskrivning

Särskilt utlåtande
Fastighetsförteckning
Förteckning över samrådskrets
Grundkarta

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Vägverket avser att anlägga en rastplats söder om Högakustenbron. Rastplatsen ska bl a inrymma servicebyggnad, bussomstigningsplats, pendelparkering och parkeringsytor för person- och lastbilar. För att möjliggöra detta måste gällande plan ändras då bestämmelserna inte innefattar en rastplats. Söder om rastplatsen, mot trafikplatsen finns i gällande plan en yta som kan användas för trafikservice i form av bensin, servering etc. Området ändras i storlek men inte i användning.

PLANDATA

Läge

Planområdet är beläget söder om Högakustenbron i kilen mellan vägarna E4 och riksväg 90 ca 20 km norr om Härnösand.

Areal

Planområdet omfattar ca 2 000 m².

Markägoförhållanden

Marken inom planområdet ägs av Härnösands kommun.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Översiktsplanen från 1992 redovisar området som tätortsbebyggelse vilket innebär bebyggelse och anläggningar förutsätter normal detaljplanering. I översiktsplanen står också följande: "Tätortsutveckling mellan Utansjö och Högakustenbron i anslutning till den nya bron. Området kan komma att innehålla dels vägservice

anläggningar, dels verksamheter som har nytta av ett läge intill bron och anslutningen mellan E4 och Riksväg 90”.

Fördjupade översiktsplan för ny linjesträckning Ådalsbanan Härnösand – Veda antagen av kommunfullmäktige 020930 berör planens närområde.

Detaljplan

För planområdet gäller detaljplan som är fastställd 1998-11-17. Gällande detaljplan för aktuellt planområde medger centrum för handel, service, mindre verkstad, kontor, samlingslokaler, bilservice och restaurang. Genomförandetiden har inte gått ut.

Program

Något behov av planprogram finns inte. De förändringar som föreslagits motverkar inte en positiv utveckling av planområdet och dess omgivningar med hänsyn taget till bland annat miljöeffekter. Planens syfte överensstämmer också med översiktplanen.

Övriga planer

”Resecentrum Högakustenbron” är en förstudie som gjorts med syfte till att på sikt kunna utveckla ett resecentrum för lokal och regional utveckling. Ett led i detta är anläggandet av en bussomstigning/rastplats.

Vägverket har utarbetat en förstudie (våren 1999) och en områdesanalys som redovisar en ungefärlig disposition av området samt en studie, dat 020402, beträffande alternativa åtgärder. Planen ritas enligt alternativ 2 i denna studie.

Avtal

En överenskommelse från 1998 finns om att rastplatsen skall byggas av Vägverket.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram av Vägverket Konsult på uppdrag av Vägverket Region Mitt. Delar av denna MKB har används i denna planbeskrivning och i genomförandebeskrivningen.

Övriga kommunala beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslöt 2001-03-07 § 17 att uppdra åt stadsbyggnadskontoret att påbörja planarbetet med ändring av detaljplan för del av Mörtsal 2:13 m fl. Detta för att möjliggöra anläggande av en rastplats.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Natur

Mark och vegetation

Rastplatsen skall anpassas till det vackra och dramatiska landskapen i Höga kusten området och i så hög grad som möjligt utnyttja den speciella plats som Högakustenbron skapar kring sitt södra landfäste. Vegetationen har ett stort värde både ur landskapsbildssynpunkt och för miljön kring den blivande rastplatsen därför bör de få solitärer som finns i området sparas.

Markområdet som står till förfogande för rastplatsen lutar kraftigt mot öster. Terrängen är också mycket kuperad med en nivåskillnaden på cirka 10 meter.

Kravet som finns på bullervallar försvann när bostadshusen revs i området. Vallarna utmed E4 och riksväg 90 kan av den orsaken nu tas bort och istället användas som fyllnadsmassor för terrängmoduleringen.

Anläggningen kommer påtagligt att förhöja områdets attraktivitet och också underlätta för t ex bensinstationsverksamhet att etablera sig i området.

Geotekniska förhållanden

SGU:s översiktliga jordartskarta visar att marken består av hällmark och morän med inslag av områden med grovsilt.

Kulturhistoria

I planområdets norra del finns en ca 60 meter lång stenmur som bör skyddas. Den har ett kulturellt värde (omfattas av kap 7 § 5 miljöbalken) utan också värdefull för miljöer för bl a insekter och ödlor. För stengårdsgårdar föreligger biotopskydd enligt 7 kap 11 § miljöbalken. Om stengårdsgården rivs krävs särskilda skäl för dispens.

Byggnader och rastplatsens utformning

Rastplatsen utformas med en slinga inom vilken anordnas plats för parkeringsplatser, rastmöbler och uppställningsplatser för husvagnsekipage. Vidare planeras ett utrymme för bussar och lastbilar med släp. En större busshållplats med utrymme för bussomstigning och en pendelparkering ska också finnas på rastplatsen.

Ett område nord–nordväst inom rastplatsen är avsatt för att möjliggöra uppförande av servicebyggnader, plats för informationstavlor m m. Byggnader inom serviceområdet kan innehålla toaletter servering, soprum etc.

Belysningsanläggningen bör utformas så att den sedd från E4 och riksväg 90 i mörker bidrar till att ge trafikanterna en klar och entydig bild av rastplats och inte ingår som en del av vägmiljön.

Området söder om rastplatsen är avsatt för en framtida bensinstation.

Byggnadskultur

Inga byggnader som är av kulturhistoriskt värde finns inom planområdet eller i dess närhet.

Friytor

Rekreation och friluftsliv

Högakustenbron ligger i ett mycket naturskönt landskap som har stora potentialer för friluftsliv. För de som färdas på E4 och vill stanna och ta del av landskapet finns, framförallt söder om bron små möjligheter att hitta lämpliga rastställen. Genom projektet förbättras betydligt möjligheterna att stanna och rasta intill E4 och Högakustenbron.

Naturmiljö

Idag består den södra delen av området till stor del av upplagsmassor och en steril vägkantsmiljö. Norr om upplaget finns övergivna villaträdgårdar, ett skogshygge och slyskog. På berget i den norra delen av området växer tallhedskog med rik

markvegetation. Det finns inga utpekade naturvärden i området. Trädgårdarnas vegetation försvinner förutom vissa karaktärsträd och vegetationsridåer som sparas. För naturmiljön medför ingreppet små konsekvenser.

Gator och trafik

E4 är en nationell stamväg och det i särklass viktigaste kommunikationsstråket genom Norrland. Vid trafikplatsen söder om planområdet ansluter riksväg 90 till E4. Riksväg 90 är ett regionalt stråk som bland annat leder till Kramfors och Sollefteå. På E4 söder om Mörtal är trafikmängden cirka 6 000 fordon per dygn varav cirka 900 är tunga fordon. Riksväg 90 har en trafikmängd på cirka 3 400 fordon per dygn, cirka 350 av dessa är tunga fordon. På E4 norr om Mörtal är trafikmängden cirka 4 200 fordon varav cirka 880 utgörs av tunga fordon. Samtliga trafikmängder är från år 2000.

Högakustenbron medför en stor turisttillströmning vilket leder till trafiksvårigheter och ett stort behov av rymliga rastplatser med trafikservice i direkt anslutning till E4. I dagsläget finns parkeringsplatser utmed vägen och en turistinformation/hotellanläggning på Hornöberget vid bronns norra landfäste. Flera trafikanter väljer att stanna vid parkeringarna på bronns norra sida vilket gör att speciellt parkeringen för södergående trafik ofta är överfull. I området saknas också plats för bussomstigning och pendelparkering.

Expressbussen mellan Sundsvall och Haparanda går längs E4 via Högakustenbron med cirka fem turer/dag i vardera riktningen. E4 trafikeras också av mer långväga bussar. Längs riksväg 90 går flera busslinjer, dels mot Kramfors, dels längs "gamla E4" via Lunde. Totalt rör det sig om cirka 13 turer/dag i respektive riktning.

In- och utfart

Anslutning till området med in- och utfart sker från riksväg 90 mitt för korsningen med väg 723 mot Utansjö. Bussbolagen som trafikerar E4 stannar inte gärna på hållplatser som medför stora fördröjningar eftersom restiden är en viktig faktor i konkurrensen mellan olika färdmedel. För att underlätta för södergående trafik planeras en direktramp från E4. Det primära syftet med rampen är att underlätta

för södergående busstrafik att angöra omstigningshållplatsen. Rampen kan eventuellt också utgöra avfartsramp för trafik från E4 norrifrån mot väg 90.

Gång- och cykeltrafik

Det finns inte någon gång- och cykelväg längs E4 och riksvägen 90 idag. Trots det är gång- och cykeltrafik tillåten på riksväg 90, E4 och över Högakustenbron eftersom utsikten vid Ångermanälven och Högakustenbron är ett populärt turistmål. Vägarnas utformning och höga fordonsmängder är dock ingen bra miljö för oskyddade trafikanter.

En GC-port finns under E4 där gående har möjlighet att nå rastplatsen. Möjlighet finns att bygga en ny gång- och cykelväg enligt illustrationen på plankartan.

Ådalsbanan

Härnösands kommun har framfört önskemål om ett framtida stationsläge öster om E4 i Mörtal för att utveckla området till en knutpunkt mellan flera viktiga kommu-

nikationsstråk. Detta ligger dock långt fram i tiden. Man får då ta ställning till hur eller om man ska kunna anlägga en trafiktekniskt acceptabel anslutning till rastplatsen.

Buller

Det är framförallt bebyggelse längs riksväg 90 cirka 0,3 km nordväst om planområdet som kan beröras av buller från rastplatsen. En bedömning är att bullertillskottet från rastplatsen är litet i den relativt bullerstörda miljö som närheten till de båda vägarna och järnvägen innebär. Bullervallen utmed E4 kommer att terrängmoduleras och anpassas till rastplatsens topografi. Moduleringen innebär ingen försämring ur bullersynpunkt. Bullervallen längs riksväg 90 tas i anspråk för infartsväg och parkeringsytor därför att den inte längre fyller någon funktion eftersom villabebyggelsen har försvunnit.

Teknisk försörjning

Området ligger inom kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp. Högsjöledningen går parallellt utanför planområdets norra gräns och går även genom planområdet för att sedan passera under E4.

Dagvatten omhändertas i största möjliga mån lokalt och genom grönytor och genomsläpplig asfalt och leds till befintlig öppna diken.

Genom planområdet går en 12 kV-luftledning.

Källsorteringsanläggning planeras inom planområdet.

Telia äger en automatstation som är placerad i planområdet. Denna station förutses vara kvar. Det finns också ett antal underjordiska kablar och en luftledning.

Administrativa frågor

Genomförandetid

Genomförandetiden har satts till 5 år från den dag planen vinner laga kraft.

Medverkande tjänstemän

Detaljplanen är upprättandet av Stadsbyggnadskontoret, Härnösands kommun.

Härnösand 2003-12-17

Claes Rogander
Stadsbyggnadschef

Ewa Fällgren
Plantekniker

Plan- och byggkontoret

1997-11-21
rev 1998-01-21

**Detaljplan för
VEDA - MÖRTSAL
Mörtsal 2:13 m.fl.
Härnösands kommun**

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR

Detaljplanen består av plankarta med bestämmelser, illustration, planbeskrivning, genomförandebeskrivning, samrådsredogörelse, utlåtande och fastighetsförteckning. En miljökonsekvensbeskrivning medföljer detaljplanen som bilaga.

BAKGRUND

I och med den nya dragningen av E4 med Högakusten bron över Ångermanälven vid Utansjö, skapas en kommunikationspunkt mellan Veda och Utansjö. Bron som sådan och porten till Höga kusten kan ge ett underlag för diverse vägservice- och turistanläggningar. Dessa och kommunikationsläget i sig kan i sin tur ge intresse för andra verksamhetsetableringar, som i sin tur kan ge behov av bostäder och annan service.

Härnösands kommun anser att bron därigenom ger en uppmärksamhet till detta område som är både regional och nationell, kanske till och med internationell. Det vore slöseri med en sådan resurs som bron utgör ur marknadsförings-synpunkt om bron och dess närmaste omgivning inte används optimalt. För att detta ska vara möjligt måste marken kring brofästena göras tillgänglig för framför allt bilister men även för turistbussar mm. Att åstadkomma detta är inte enbart en kommunal fråga utan framförallt en regional fråga.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planen syftar till att ge planmässiga förutsättningar för en flexibel utbyggnad av exploateringsområdena kring den nya trafikplatsen i Mörtsal samt inom området närmast brofästet kring den nya Högakustenbron utmed Europaväg 4. Planen syftar också till att i så hög grad som är möjligt utnyttja den speciella plats som Högakustenbron skapar kring sina båda landfästen och området intill.

Planprogrammets intentioner med avseende på vilken ambitionsnivå utformningen av de mera varaktiga verksamheterna och omgivande miljöer ska uppnå,

kvarstår som ett kriterium av betydelse även i den färdiga detaljplanen. Att ambitionsnivån måste sättas högt är en följd av platsens belägenhet invid den nya Högakustenbron, där uppmärksamheten och fokuseringen på bron och dess omgivning, fordrar en omsorg utöver det ordinära. Platsen kommer under överskådlig tid att utgöra en blickpunkt och blir därmed en "fasad mot omvärlden".

En av de bärande ideerna i planen är att skapa ett område - ett samhälle med arbetsplatser - som har karaktär av ett ordnat sammanhållet samhälle utan den mängd oanvända och ohanterade ytor som en mängd skyddszoner i regel skapar. Syftet är att åstadkomma något av ett verksamheternas trädgårdsstad. I området ska en mängd olika verksamheter samsas och förhoppningsvis med den mångfald och den intensitet som karakteriserar framgångsrika städer och samhällen.

Slutsatsen av ovan förda resonemang är att en kvalitativt hög nivå på gestaltning och utformning av byggnader, tomter och platser utmed i första hand E4 och R90, är nödvändig för att entrén till Höga kustenbron ska bli så tilltalande som möjligt. Av denna anledning finns i denna planbeskrivning och i tillhörande bestämmelser, anvisningar för utformningen av mark, natur och bebyggelse.

Planområdet består idag av delvis slutavverkad skogsmark med berg i dagen, ett antal enbostadshus och trafikleder – R90 och E4 vars trafikströmmar sammanstrålar i Mörtsals trafikplats. Trafikmängden på trafiklederna kommer i framtiden att tillsammans ha minst samma omfattning som E4 har nu, varför miljöstörningar är att förvänta i och omkring vägområdena. På grund av detta har bestämmelser införts om hastighetsbegränsning utmed R90.

Planen följer de intentioner som finns redovisade i det planprogram som tagits fram i oktober 1996 och som antagits av byggnadsnämnden och av kommunfullmäktige under 1997. Denna planbeskrivning är i stora delar ett utdrag ur detta planprogram.

Möjliga verksamheter är sådana som inryms i användningsbestämmelsen (C) CENTRUM, såsom butiker, service, kontor, bio, bibliotek, teater, kyrka, föreningslokaler, restauranger osv.

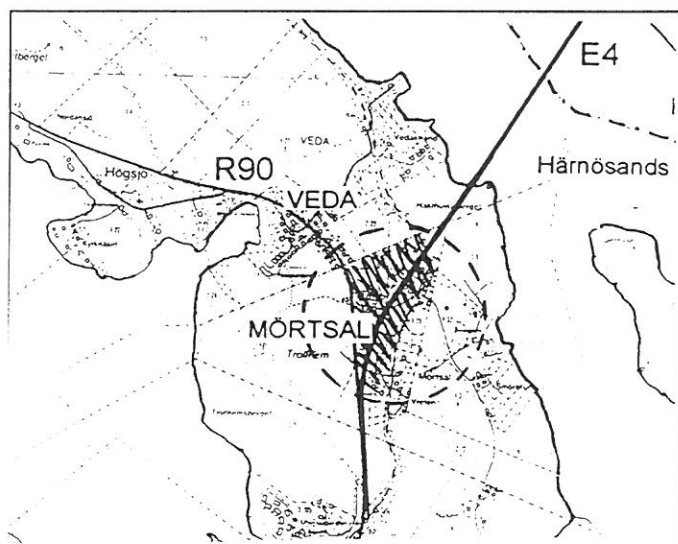
Andra verksamheter är BILSERVICE (G).

På grund av (C) bestämmelsens varierande verksamhetsmöjligheter är det nödvändigt att precisera denna användning i ett antal nivåer som syftar till att skilja ut de mer utrymmeskrävande och störande funktioner från övriga verksamheter.

De befintliga bostäderna inom planområdet ska på sikt ersättas med de funktioner som tidigare omnämnts som huvudverksamheter, dock med undantag för övernattningsrum i kombination med andra verksamheter. Förändringen av de nuvarande bostäderna inom planområdet aktualiseras först

i samband med eventuella bygglov, fastighetsbildning och andra genomförandeåtgärder.

PLANDATA

Området är beläget ca 20 km norr om Härnösand. Det gränsar i väster mot R90, i norr mot järnvägen, i öster mot E4 och i söder mot Mörtsals trafikplats.

Planområdet omfattar ca 9 ha. Inom planområdet finns både privat- och kommunalägd mark. Den privatägda marken är huvudsakligen sådan mark som kan hänföras till de befintliga bostäderna.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Planområdet finns upptaget i 1992 års översiktsplan för Härnösands kommun där följande redovisas:

"I och med en ny dragning av E4 med Högakustenbron över Ångermanälven vid Utansjö skapas en kommunikationsknutpunkt mellan Veda och Utansjö. Bron som sådan och porten till Höga kusten kan ge ett visst underlag för diverse vägservice- och turistanläggningar. Dessa och kommunikationsläget i sig kan i sin tur ge intresse för andra verksamhetsetableringar, som i sin tur kan ge behov av bostäder och annan service. Mot denna bakgrund bör en beredskap byggas upp för att ta emot och även aktivt marknadsföra områdets kvalitéer. En studie av hur området kring brofästet kan utnyttjas har gjorts, men en mer fullständig profilering och marknadsstudie bör utarbetas. Det bör finnas en stark idé om vad området ska kunna bli för att en marknadsföring ska kunna bli framgångsrik".

Området är icke detaljplanlagt. En miljökonsekvensbeskrivning har framtagits under hösten 1996 och medföljer som bilaga till denna detaljplan.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Natur

Området kring Högakustenbrons södra landfäste ingår i det storskaliga och storslagna Högakustenområdet. Här möts skogsdominerad bergkullterräng med

höjder upp mot 300 meter över havet och fjordlikt inträngande vikar från Bottenhavet.

Sedimentjorden ger upphov till vassbildning vid älvstranden i Lerviken. I området upp mot Veda samhälle växer barrskog som i höjdpartiet övergår i hållmark med gles tallskog. Hästhuvudberget söder om landfästet består också av hållmark med glest stående tallar. Markvegetationen utgörs av mossor, lavar och blåbärsris. Båda dessa hållmarkspartier har relativt branta sluttningar ut mot havet.

Mellan Hästhuvudberget och Mörtsalsviken finns ett kalhygge med högre bonitet. I denna del finns också en barktipp som är under avveckling.

En mindre areal jordbruksmark finns närmast i Mörtsal. Småhusbebyggelse av mindre omfattning finns i Vedastrand och Mörtsal. I Veda och Utansjö finns tätare bebyggelse.

Mellan brofästet och Vedastrand finns tät skog som inom planområdet är delvis slutavverkad. Den kvarvarande skogen utgörs framför allt av gran och tall med inslag av löv.

Inom planområdet bör eftersträvas att exploateringar utförs så att få omstruktureringar av marknivåer blir nödvändiga. Av den anledningen skall dominerande släntutfyllnader och upplag undvikas mot i första hand E4 och R90. Vissa avsnitt inom planområdet har fixerats vid nuvarande marknivåer.

Stängsel och plank får ej förekomma utmed E4 och R90. Där så erfordras av trafiksäkerhetsskäl skall dessa utföras i samråd med Härnösands kommun för att tillgodose att planområdet får en karaktär som överensstämmer med de intentioner som omnämns i denna planbeskrivning.

Den befintliga vegetationen inom planområdet som inte regleras i bestämmelserna skall vid en framtida exploatering hanteras varsamt så att grönsstrukturens karaktär bibehålls i nuvarande omfattning, se illustrationen.

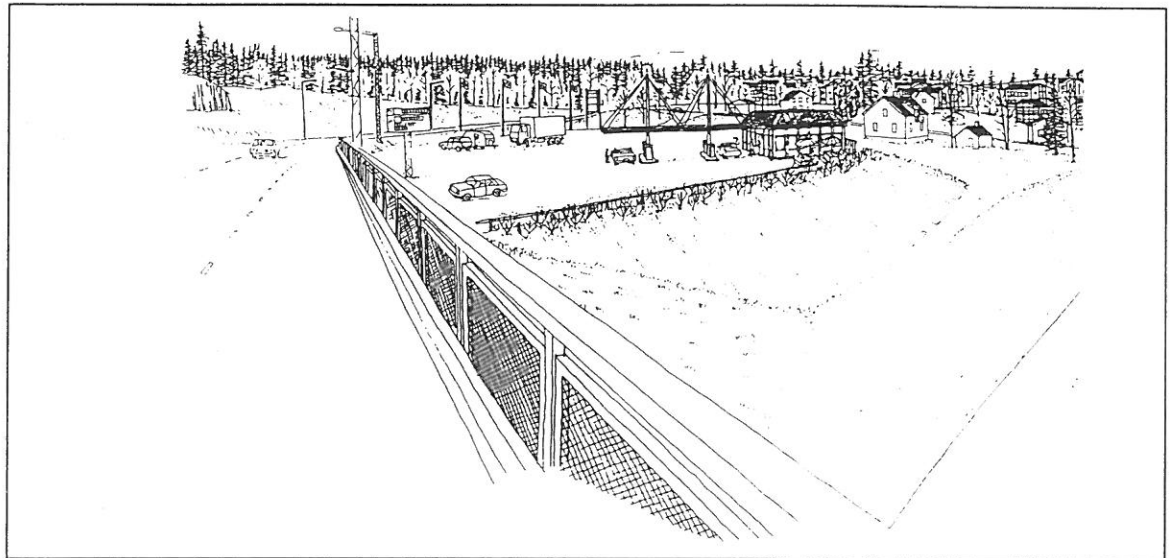
För områden markerade NATUR i detaljplanen avses skötselplaner upprättas i samband med framtida exploateringar.

Geoteknisk utredning har utförts av VBB Viak där resultatet finns redovisat i rapporten "VEDA detaljplan, Höga kusten brons södra del - Mörtsal, Översiktlig geoteknisk undersökning". I denna rapport konstateras att merparten av planområdet utgörs dels av kohesionsjord på morän, dels morän. I övriga delar av planområdet finns partiella områden med berg, tunt moränlager på berg, sand på kohesionsjord samt torv.

Bebyggelseområden

Inom planområdet finns sex bostadshus. För planens genomförande i denna del förutsätts att det längst i söder belägna bostadshuset (Mörtsal 2:42) rivs för att ge plats åt bilservice. Denna samt grannfastigheten Mörtsal 2:35 löses in av kommunen.

Mellan Hästhuvudberget och Vedastrand finns en platå som i planen avgränsats som friluftsområde (N). På grund av sitt natursköna läge med utsikt över Ångermanälven och den nya Högakustenbron lämpar sig detta område mycket väl för sådana ändamål som exempelvis campingplatser och andra likvärdiga anläggningar som ryms inom denna bestämmelse. Detaljplanens avgränsning ska inte ses som en slutgiltig exploateringsgräns för detta ändamål då en expansion är fullt möjlig strax norr om området.

Bebyggelseutvecklingen inom planområdet styrs väldigt mycket av faktorer som är svåra att förutsäga i dagsläget. Önskvärt är dock att planområdet byggs ut successivt så att anslutningen mot friluftsområdet (N) avslutar exploateringen inom detta delområde. Bilserviceområdet (G) kan fungera som en egen utbyggnadsetapp.

För de byggnader som kommer att lokaliseras närmast utmed E4 gäller att de fasader som exponeras mot E4 skall i första hand utföras i trä eller puts. Fasadbeklädnader bör ej utföras i plåt eller keramiska fasadskivor med frilagd ballast. Om plåt förekommer i övriga delar av byggnaden bör endast en ringa del av den nämnda fasaden/fasaderna utföras i plåt, dock ej av keramiska skivbeklädnader med frilagd ballast.

Stora sammanhängande platta takytor på en och samma byggnad bör ej förekomma inom planområdet. Mindre delvolymmer med platta tak accepteras. Byggnad skall lokaliseras så att betydande olägenheter ej uppstår i samband med olika funktionslösningar med avseende på inlastnings- och

angöringsförhållanden. En utpräglad baksideskaraktär i direkt anslutning till E4 är därför ej acceptabel.

Tillkommande byggnader skall utföras radonsäkra i enlighet med gällande lagstiftning.

Tillkommande byggnaders fasader mot R90 och E4 skall ges en sådan konstruktion och uppbyggnad att ljudnivån inomhus ej överskrider 40 dBA

Trafik

Trafikmängden år 2000 på E4 förbi Utansjö beräknas till 7700 axelpar/årsdygn. Andelen tung trafik beräknas vara omkring 15%

Andelen tung trafik blir betydligt större på E4 (25%) än på R90 (8%). Enligt Vägverkets arbetsplan kommer E4 att dimensioneras för 90 km/h, medan R90 över viadukten vid Mörtsals trafikplats, planeras för 50 km/h. Genom Veda samhälle blir enligt samma arbetsplan, R90 liksom nu hastighetsbegränsad till 70 km/timme.

Planområdet får sin huvudsakliga trafikförsörjning från R90 genom två korsningar strax norr om Mörtsals trafikplats. Dessa utförs i plan som två trevägskorsningar.

De lokalgator som fördelar trafiken inom planområdet utföres med en beläggning av i första hand grus, alternativt likvärdiga vägbeläggningar. Illustrationen visar på en karaktär av bygator som ger ett intryck som inte är i första hand industrigatans karaktär, utan som mer påminner om något traditionsbundet och småskaligt. I detta ingår följaktligen vägbeläggningen som ett viktigt karaktärsdrag men även planteringarna och alléerna ger stadga och form åt området som helhet och delar på ett naturligt sätt in området i tydliga rumsliga enheter. Andra anledningar till valet av vägbeläggning är att möjliggöra att dagvattnet kan omhändertas lokalt vilket förutsätter ett genomsläppligt material.

Vägnätet inom området byggs ut i den omfattning som en etapputbyggnad kräver.

Möjlighet till bussomstigning i närheten av Mörtsals trafikplats kan bli intressant i framtiden. Det är troligt att nya resmönster kommer att växa fram efter att Högakustenbron tagits i bruk. För boende i Överdals- och Noraområdena i Kramfors kommun kommer den snabbaste vägen till Kramfors tätort att gå genom den nya förbindelsen genom Härnösands kommun.

I nuläget finns inga speciella gång- och cykelvägar inom planområdet. En gångtunnel under E4 har anlagts mitt för de sju bostadshusen. Den nya lokalvägen mot Utansjö kommer också att bli en lämplig cykelväg. Gång- och cykelförbindelser inom planområdet sker dels som blandad trafik på gata, dels

som separata gc-stråk. Dessa gator och gc-stråk säkerställs med hjälp av gemensamhetsanläggningar.

Passagerartrafik - turisttrafik - kan eventuellt vara möjligt från färjeläget vid Vedastrand. I övrigt kan älvstranden angöras av småbåtar.

Till denna detaljplan bifogas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som beskriver störningseffekterna av buller, vibrationer, avgaser och stoft. Utöver detta finns i denna MKB medtaget risker för olyckor med farligt gods, en bedömning av skyddvärda miljöer samt ett avsnitt med olika överväganden om hur området ska exploateras.

Observeras bör att denna MKB bygger på antagandet att högsta tillåtna hastighet utmed R90 begränsas till 70 km/h enligt Vägverkets arbetsplan. Senare studier har visat på behovet av en begränsning till 50 km/h och därmed minskar i första hand buller- och vibrationseffekter proportionellt mot hastighetsminskningen. I denna studie har följande framkommit med avseende på vägtrafikbuller utmed R90 inom planområdet och där beräkningar är utförda med antagandet att bullervall inte erfordras och hastighetsbegränsningen är 50 km/h, 10 % tung trafik och 4700 åmd:

Gränsvärden utomhus = 55 dBA ekvivalent nivå

Gränsvärden inomhus = 30 dBA "-

Fastigheten Mörtsal 2:33

Utomhusvärde - frifält, ekvivalentnivå = 54 dBA

Inomhusvärde, ekvivalentnivå = 29 dBA

Fastigheten Mörtsal 2:35

Utomhusvärde - frifält, ekvivalentnivå = 52 dBA

Inomhusvärde, ekvivalentnivå = 27 dBA

Slutsatsen blir att bullervall längs R90 inte behövs när hastigheten reduceras till 50 km/h.

Utmed E4 har i planen markerats ett område som av trafiksäkerhetsskäl ej får bebyggas med minsta avstånd av 20 meter från vägområdet.

De färdigställda bullervallarna ges en skyddsbestämmelse i detaljplanen som ska förhindra att deras egenskaper förändras tekniskt och funktionellt på ett sätt som minskar deras bullerdämpande effekt.

De bullerproblem som kan uppstå kring Mörtsal 2:37, löses med erforderliga åtgärder för att minska ljudnivåerna. Vaghållaren ansvarar vid påkallat behov för genomförandet av dessa åtgärder.

Parkeringbehovet löses för varje enskild fastighet.

Teknisk försörjning

Mörtsalsområdet, dvs orterna Utansjö och Veda i Härnösands kommun, försörjs med dricksvatten från Härnösands vattenverk. Kapaciteten att försörja ytterligare vattenabonnenter i Mörtsalsområdet är mycket god. Vid etableringar på en nivå över 50 meter över havet kan en tryckstegring erfordras. Huvudvattenledningen Oringen - Hälledal skär rakt igenom planområdet. Möjligheterna att ansluta nya abonnenter är mycket god.

Avloppsvattnet leds i ett eget avloppsledningsnät till Mörtsals reningsverk. Beroende på ledningarnas status och omfattningen av nyanslutningar kan förbättringar av ledningsnätet krävas. Inga industrier av betydelse är anslutna.

Planområdet har en avloppsanslutning genom en ledning som korsar nya E4 nära gångtunneln och går vidare ner mot avloppsreningsverket. Ledningens passage under nya E4 är ersatt med rör som har en diameter av 200 mm. I övrigt har ledningarna en klenare dimension.

Avloppsreningsverket fungerar normalt mycket bra. Eftersom reningsverket är dimensionerat för 1000 personekvivalenter (pe) och anslutna pe för närvarande är cirka 550, finns det utrymme för ytterligare anslutningar.

Dagvatten avses omhändertas lokalt. Som förutsättning för detta krävs bland annat lämplig mark att infiltrera i. Grunden består till stor utsträckning av morän som sannolikt har en tillräcklig genomsläpplighet för nuvarande situation. För att inte få ökade ytflöden skall därför marktäckning utföras i genomsläppligt material. Den ökning av ytflödena som byggnaderna innebär skall så långt möjligt infiltreras på den egna fastigheten. Därför har en minsta gräns för tomts storlek införts.

Genom planområdets område går idag en 12 kV- luftledning från en transformatorstation vid Utansjö bruk norrut genom Veda upp mot Hälledal. Denna ledning kommer att ersättas med en markförlagd ledning inom planområdet. Denna åtgärd genomförs i samband med nyexploateringar och regleras med ledningsrätt. Transformatorkapaciteten inom området är begränsad men ytterligare anslutning kan vara möjlig. Vid full utbyggnad måste transformatorstationen ersättas.

Sophanteringen löses separat för varje fastighet.

För uppvärmning av byggnader och lokaler skall - i enlighet med målen för kommunens energiplan - användning av fossila bränslen undvikas. Om det ej är möjligt skall fossila bränslen med låg svavelhalt användas.

Administrativa frågor

Inom det område som i detaljplanen avgränsats som friluftsområde (N), råder utökad marklovplikt med avseende på trädfällning. Trädfällning inom detta område skall utföras mycket sparsamt. Siktröjning i begränsad omfattning är tillåten.

Härnösands kommun är ej huvudman för allmän platsmark.

Inlösen, se genomförandebeskrivningen.

Planens genomförandetid är 10 år.

Medverkande tjänstemän

Underlaget till denna planbeskrivning utgörs delvis av ett tidigare utarbetat planprogram. Detta planprogram har författats av VBB arkitekter genom Sverker Cajmatz och Stefan Söderlund.

Detaljplanen har författats och utarbetats av Claes Rogander, Tommy Berglund, Curt Anderson och Ewa Fällgren - Härnösands kommun.

REVIDERING

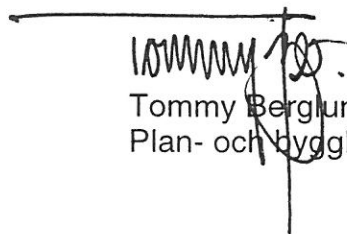
Efter utställning har plankartan reviderats med:

- 1) Att lägga till beteckningen "natur₁" (vegetation för bländningsskydd) i området mellan nya lokalgatan och E4. Området är lokalgata enligt planen. Revideringen godkänd av vägverket.
- 2) Avståndet mellan byggrätt och vägområde för R90 utökas till 12 meter. Revideringen godkänd av vägverket.

Efter utställningen har också planbeskrivningen reviderats under rubriken teknisk försörjning med text om rekommenderade uppvärmningssätt.

Claes Rogander
Stadsbyggnadschef

Tommy Berglund
Plan- och bygglovarkitekt